

[Tove Nielsen.]

man anslået statens årlige merudgift til 1.300.000 kr. Det er nok et spørgsmål, om dette tal er helt realistisk, men jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få nogle beregninger frem, så vi kan vurdere, inden for hvilke økonomiske rammer vi bevæger os.

Vi kan ikke give besættelsestidens ofre deres gode helbred tilbage, men vi kan med økonomiske midler være med til at bøde på sårene, så der er forudsætninger for, at såvel ofrene som deres pårørende får den økonomiske hjælp, der er nødvendig for at løse de problemer, som bl.a. et dårligt helbred, vanskeligere muligheder for advancement i arbejdet, tidligere pensionering, dårlige økonomiske kår for såvel ægtefælle som børn og også tidligere dødsfald har medført. Ud fra disse betragtninger vil venstre medvirke i et positivt udvalgsarbejde.

Gerda Tosti Nielsen: På det radikale venstres vegne kan jeg tilsige en positiv holdning til lovforslaget.

Den socialdemokratiske ordfører har givet en ganske indgående redegørelse for lovforslagets indhold, og jeg mener, der er en del, vi kan drøfte i udvalget. Der var tale om et beregningsgrundlag, som man muligvis kunne tænke sig at få behandlet, og der er ligeledes de henvendelser, vi kan forvente fra mindre grupper, som stadig væk ikke har fået ligestilling med de øvrige.

Og så er der enkeltheder i lovforslaget, som jeg gerne vil have frem. Det er nærmest omkring spørgsmålet om hædersgaver til enker efter kun 5 års ægteskab. Jeg vil gerne have lejlighed til at drøfte det i udvalget, for jeg synes, det er et af de områder, vi godt kan stille spørgsmålet, om det er rimeligt i enhver henseende at lade de afledte rettigheder af den særlige art overgå til enker.

Med hensyn til hædersgaver i øvrigt vil jeg sige, at jeg finder, det er rimeligt, at man vurderer, om ikke også der er kvinder, der har været udsat for de samme lidelser som mænd, og hvis noget sådant er tilfældet, må det være en naturlig følge, at man lader retten til hædersgaver overgå også til enkemænd, altså simpelt hen til den efterladte ægtefælle. Det vil jeg gerne at vi behandler i udvalget.

Så vil jeg gerne takke ministeren for op-

lysningen om, at man vil følge lovgivningens vedtagelse op med en annoncering, så de pågældende kan blive klar over deres rettigheder. Det imødekommer til en vis grad det ønske, jeg tidligere på året har fremsat om, at socialministeriet foranlediger en bedre orientering vedrørende lov nr. 475 fra 1945 og de efterfølgende love, der er vedtaget i tilknytning dertil. Det foreliggende materiale er meget vanskeligt tilgængeligt, og en samlet oversigt er næsten umulig at få, især er det vanskeligt, efter at man har erkendt kz-syndromets betydning. Der er derefter mange, der er uvidende om deres rettigheder i henhold til lov nr. 475 af 1. oktober 1945 og lov nr. 290 af 18. juni 1969.

I Norge har man for lignende lovgivning fremstillet en samlet pjece med betegnelsen „Krigspensjonen“. Den er fremlagt på de offentlige institutioner, på posthuse o. lign., og jeg vil gerne anmode socialministeren om at overveje at udarbejde en lignende samlet oversigt over hele dette lovgivningsarbejde, således at den bliver tilgængelig både for læger og socialkontorer og for offentligheden som helhed. Så kan jeg i øvrigt tilsige lovforslaget velvillig behandling.

Jette Boutrup: Ved fremsættelsen af dette lovforslag står vi over for en af eftervirkningerne af den krig, som jeg er for ung til at kunne huske noget direkte om. Det drejer sig om hjælp til krigstidens ofre og deres efterladte. Det er chokerende for mig at se, i hvilken grad disse mennesker er blevet glemt af samfundet. I sin tid var de med til at redde Danmark fra udslettelse, i dag er mange af dem at finde blandt samfundets tabere. Det har forbavset mig at se, hvordan beregningsgrundlaget for erstatningen i sin tid blev gradueret efter den indtægt, som de pågældende havde på det tidspunkt, da illegalitet eller fængsling fandt sted. Denne bestemmelse har været til stor skade for de mennesker, der på det tidspunkt var læringe eller studenter eller oppebar en ringe løn, f.eks. som arbejdsmænd.

Det er ligeledes forbavsende at erfare, hvorledes Danmark i august 1959 erklærede sig villig til at modtage en så ringe erstatning som 16 mill. DM til fordeling blandt de mennesker, der var blevet forfulgt af nazisterne her i landet på grund af race, tro eller verdensanskuelse. I en senere noteudveks-